

~~Aleg.~~ 157

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o petycji wydziału rady powiatowej w Tarnobrzegu w sprawie doręczania stronom pism i wezwań władz politycznych i skarbowych za pośrednictwem c. k. Urzędów pocztowych a nie jak dotąd za pośrednictwem urzędów gminnych.

Wysoki Sejmie!

Ze wszystkich stron kraju, a to tak ze strony reprezentacji miast jako też reprezentacji miasteczek i gmin wiejskich dają się słyszeć skargi i utyskiwania na nadmierne przeciążanie ich przez c. k. Władze rządowe poręczonym zakresem działania.

Skargi te znajdują zupełne uzasadnienie, bowiem c. k. Władze rządowe bez względu na to, czy odnośne miasta lub gminy są w stanie podołać temu ciężarowi i czy ciężar ten nie stawia ich w przykrem materyalnym położeniu pochodzącem stąd, że chcąc podołać zadaniom na nie włożonym, zmuszone są powiększać bądź służbę bądź ilość urzędników, z każdym dniem poręczony zakres działania samowolnie rozszerzają.

To rozszerzanie poręczonego zakresu działania doprowadziło do tego, że zatarła się zupełnie granica, dokąd sięgają właściwie poręczony zakres działania gmin.

Ustawy krajowe oznaczyły mniej więcej, co należy do własnego zakresu działania gmin, nie oznaczyły zaś prawie zupełnie, co należy do poręczonego zakresu działania.

Oznaczenie to jest niedostatecznem a jeżeli dzisiaj zdać sobie kto chce sprawę, co jest jednym lub drugim zakresem działania, to chyba następującą musi sobie stworzyć definicyę: wszystko należy do poręczonego zakresu działania, co nie należy do własnego zakresu działania.

Ta tak urobiona definicya daje możność c. k. Władzom rządowym do narzucania gminom posług, jakie przechodzą wprost ich siły.

Nowa procedura cywilna, która nawiasem mówiąc, zaprowadziła większy ład w wymiarze sprawiedliwości, przyczyniła się także w wielkiej części do zwiększenia ciężaru z poręczonym zakresem działania połączonego, bowiem instrukcyja do niej wydana nakłada na gminy obowiązek współdziałania częściowego przy wymiarze sprawiedliwości a współdziałanie to znajduje swój wyraz w tem, że gminy obowiązane są do doręczania wezwań i innych zarządzeń specyalnemi w tej mierze przepisami objętych.

Już i w Wysokim Sejmie pojawiały się wnioski w tym kierunku, ażeby wyjednać od c. k. Rządu odszkodowania za czynności z poruczonym zakresem połączone, a do tego dały popęd miasta, którym tenże poruczony zakres działania najwięcej dolega, i który jest jedną z przyczyn doprowadzających miasta do ruiny majątkowej i do tych niebываłych dodatków gminnych, które już często gęsto nawet i 100% dochodzą.

Na reformę w tym kierunku zdaje się dość długo czekać będzie trzeba, dlatego na razie należałoby dla gmin miejskich i wiejskich takie ulgi poczynić, jakie bez uszczerbku dla c. k. Rządu a z małą chociaż ulgą dla gmin i ich stanu finansowego poczynić się dadzą.

Organami powołanymi do doręczania pism i wezwań są niewątpliwie c. k. Urzędy pocztowe, które dzięki swej działalności dość znaczny dochód Skarbowi państwa przynoszą, w ich też zakresie działania leżeć powinno doręczanie pism i wezwań c. k. Władz politycznych, skarbowych, sądowych i innych, a nie w poruczonym zakresie gmin i ich zwierzchności. Z powyższego przedstawienia wynika:

1. Że c. k. Władze rządowe dowolnie rozszerzając i tłumacząc poruczony zakres działania, przerzucają niewłaściwie i niesłusznie czynności urzędowe do nich samych lub do ich służby należące na gminy miejskie i wiejskie;

2. Że niewłaściwe przierzucanie czynności urzędowych na gminy naraża je, ich organa i mieszkańców przez nakładanie wskutek tego dodatków gminnych na znaczne straty materialne, o których zwrocie c. k. Rząd i słyszeć nie chce;

3. Że gminy skutkiem braku sił odpowiednich lub też dlatego, że c. k. Władze bardzo często w ostatniej chwili przed dokonać się mającą czynnością urzędową, urzędowe pisma gminom do doręczenia przesyłają, z wykonaniem zleceń ze strony c. k. Władz rządowych częstokroć się spóźniać muszą, co za sobą pociąga nie raz kary porządkowe najmniej zawinione, a tem mniej przy tym stanie rzeczy zasłużone — te zaś pobudki skłaniają komisję administracyjną do podzielenia słusznego żądania tak gmin miejskich i wiejskich i do przedłożenia Wysokiemu Sejmowi następującego wniosku:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd do wydania c. k. Władzom politycznym, skarbowym, sądowym i szkolnym polecenia, by pisma urzędowe, wezwania i inne pod jakąkolwiek nazwą przychodzące rozporządzenia, za pośrednictwem c. k. Urzędów pocztowych i składnic pocztowych lub też za pośrednictwem własnych swoich organów bezpłatnie a nie za pośrednictwem magistratów i zwierzchności gminnych stronom doręczały.

Przewodniczący:

Jan Szeptycki, w. r.

Sprawozdawca:

Maiss, w. r.